

מה פתוב? ולא שמע אליה לשכב אצלה להיות עמה. ולא שמע אליה - משום שהוא חס על העולם. לשכב אצלה, מהו לשכב אצלה? פדי לקחת שלטון לשלט על העולם, והשלטון לא שולט עד שנתנת לו רשות.

דבר אחר לשכב אצלה - כמו שנאמר (ויקרא טו) ולאיש אשר ישכב עם טמאה. להיות עמה - לתת לה גדלות וברכות וסיוע, שאמלא היתה לה סיוע מלמעלה, לא נשאר בעולם אפלו אחד, אבל משום שהקדוש ברוך הוא חס על העולם, נשאר העולם בקיומו.

רבי אבא אמר, הכל הוא דרך אחת, אבל יצר הרע הוא שהולך ומפתה את בני האדם פדי להסתוות את דרכיהם ולהדבק בהם בכל יום ויום, ובכל עדין ועדין. מסטה את האדם מדרך האמת פדי לדחותו מדרך החיים, למשך אותו לגיהנם.

אשריו מי שעושה ושומר [אשרי מי שעושה, שומר] דרכיו ושביליו פדי שלא ידבק בו, הינו מה שכתוב ויהי כדברה אל יוסף יום יום ולא שמע אליה, כמו [במה] שהיא אומרת לו בכל יום. שהרי רוח הטמאה, יצר הרע, מפתה את האדם בכל יום לשכב אצלה, בתוך הגיהנם, ולהדון שם, להיות עמה.

בא ראה, כשאדם נדבק לאותו הצד, נמשך אחריה, ונטמא עמה בעולם הזה ונטמא עמה בעולם האחר. בא ראה, צד הטמאה הזה הוא מגול, הוא מלכלך, פכתוב (ישעיה ל) צא תאמר לו, צואה ממש, ובו נדון מי שמסטה

פדכתוב, (ישעיה ל)

מה פתוב, ולא שמע אליה לשכב אצלה להיות עמה. ולא שמע אליה, בגין דאיהו חייס על עלמא. לשכב אצלה, מהו לשכב אצלה. בגין לנסבא שלטנו, לשלטאה על עלמא, ושלטנו לא שלטא, עד דאתיהיב ליה רשו.

דבר אחר לשכב אצלה, כמה דאת אמר, (ויקרא טו) ולאיש אשר ישכב עם טמאה.

להיות עמה למיהב לה רבו וברכאן וסייעתא. דאלמלא סיועא הוה לה מלעילא, לא אשתאר בעלמא אפילו חד. אבל בגין דקודשא בריך הוא חייס על עלמא, אשתאר עלמא בקיומיה.

רבי אבא אמר, כלא איהו ארחא חדא, אבל יצר הרע הוא דקא אזיל ומפתי לון

לבני נשא, בגין לאסטאה ארחייהו ולא תדבקא בהו, בכל יומא ויומא, ובכל עידן ועידן. סטי ליה לבר נש מארחא דקשוט, בגין לדחייא ליה מארחא דחיי, לאמשכא ליה לגיהנם.

זבאה איהו מאן דעביד ונטיר (נ"א זבאה מאי עביד, נטיר) ארחוי ושבילוי, בגין דלא יתדבק

ביה. היינו דכתוב ויהי כדברה אל יוסף יום יום ולא שמע אליה, כמה (נ"א במה) דאיהי אמרת ליה בכל יומא. דהא רוח מסאבא, יצר הרע, איהו מפתי ליה לבר נש, בכל יומא, לשכב אצלה, גו גיהנם, ולא תדנא תמן, להיות עמה.

תא חזי, פד בר נש אתדבק בהווא סטרא, אתמשך אבתרה, ואסתאב עמה בהאי

עלמא, ואסתאב עמה בעלמא אחרא. תא חזי, האי סטרא מסאבא, מנוולא איהו, לכלוכא איהו, פדכתוב, (ישעיה ל)

דרכו מהתורה, ובו נדונים אותם הרשעים של העולם שאין להם אמונה בקדוש-ברוך-הוא.

מה כתוב? ויהי כהיום הזה ויבא הביתה לעשות מלאכתו ואין איש מאנשי הבית שם בבית. ויהי כהיום הזה - היום שיצר הרע שולט בעולם ויורד להשטין לבני האדם. מתי? היום שבא אדם לשוב בתשובה על חטאיו, או להשפדל בתורה ולעשות מצוות התורה, ואז יורד באותו הזמן כדי להשטין לבני האדם.

ויבא הביתה לעשות מלאכתו, כדי להשפדל בתורה ולעשות מצוות התורה, שהיא מלאכתו של האדם בעולם הזה. וכיון שעבודת האדם בעולם הזה היא עבודת הקדוש ברוך הוא, צריך לאדם להיות מקיף באריה בכל צדדיו כדי שלא ישלט עליו הצד האחר ולא יוכל לפתות אותו. מה כתוב? ואין איש, אין גבר שיעמד לפני היצר הרע וילחם בו קרב קראוי.

מה דרכו של יצר הרע? פיון שרואה שאין האדם עומד פנגדו ויוצא לקרב אתו, מיד - ותתפשהו בבגדו לאמר שככה עמי. ותתפשהו בבגדו, משום שפאשר יצר הרע שולט על האדם, מתקין אותו ומקשט לו את לבושו, מסלסל בשעריו. זהו שכתוב ותתפשהו בבגדו לאמר שככה עמי, הדבק עמי.

מי שהוא צדיק, מתגבר פנגדו ונלחם בו קרב. מה כתוב? ויעזב בגדו פיגדה וינס ויצא החוצה. יעזב אותו ויתגבר פנגדו וילחם בו

צא תאמר לו, צואה ממש. וביה אתדן מאן דאסטי ארחוי מן אורייתא, וביה אתדנו אינון חייבין דעלמא, דלית לון מהימנותא בקדשא בריך הוא.

מה כתיב, ויהי כהיום הזה ויבא הביתה לעשות מלאכתו ואין איש מאנשי הבית שם בבית. ויהי כהיום הזה, יומא דיצר הרע שלטא בעלמא, ונחתא לאסטאה לבני נשא. אימתי, יומא דאתי בר נש לאתבא בתויבתא על חובוי, או לאשתדלא באורייתא, ולמעבד פקודי דאורייתא. וכדין בההוא זמנא נחתא, בגין לאסטאה לבני עלמא.

ויבא הביתה לעשות מלאכתו, בגין לאשתדלא באורייתא ולמעבד פקודי דאורייתא, דאיהו מלאכתו דבר נש בהאי עלמא. וכיון דעבידתא דבר נש בהאי עלמא, הוא עבידתא דקדשא בריך הוא. בעי ליה לבר נש, למהוי תקיפא כאריא בכל סטרוי, בגין דלא ישלוט עלוי סטרא אחרא, ולא יכיל למפתי ליה. מה כתיב ואין איש, לית גבר דיקום לקבליה דיצר הרע, ויגח ביה קרבא כדקא יאות.

מאי אורחיה דיצר הרע, פיון דחמי דלית בר נש קאים לקבליה ולאגחא ביה קרבא, מיד: ותתפשהו בבגדו לאמר שככה עמי. ותתפשהו בבגדו, בגין דכד שליט יצר הרע עליה דבר נש, אתקין ליה, וקשיט ליה לבושו, מסלסל בשעריה. הדא הוא דכתיב ותתפשהו בבגדו לאמר שככה עמי, אתדבק עמי.

מאן דאיהו זפאה, אתתקף לקבליה, ואגח ביה קרבא. מה כתיב, ויעזב